

СТАНОВИЩЕ

от д-р Гана Минкова Гечева, доцент в катедра „Екология и ООС“, Биологически факултет, ПУ „П. Хилендарски“

на дисертационен труд на гл.ас. **Николай Илчев Велев**,
докторант на самостоятелна подготовка към **ИБЕИ-БАН**
по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика
професионално направление 4.3. Биологически науки
научна специалност: Екология и опазване на екосистемите
тема на дисертацията: **"Синтаксономичен анализ на разред *Arrhenatheretalia elatioris* Tüxen, 1931 в централната част на Западна България"**
научен ръководител: **доц. д-р Ива Иванова Апостолова-Керестеджян**

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Съгласно Заповед № 94 от 23.04.2014 г. на и.д. Директора на ИБЕИ-БАН съм включена в състава на Научно жури за придобиване на ОНС „Доктор“ по научна специалност “Екология и опазване на екосистемите”.

Представените за становище материали включват всички документи съгласно ППЗ-РАС, както следва: дисертация, автореферат, справка за приносите, списък на 5 публикации, списък на 6 участия в научни форуми, списък на 13 цитирания, научна автобиография, копие на диплома за образователно-квалификационна степен ‘магистър’, протокол от заседанието, насочило дисертацията за защита, справка на проведения учебен процес и резюме на дисертацията на английски език.

Дисертацията съответства напълно на изискванията към дисертационните трудове за придобиване на образователната и научната степен „доктор“, прилагани от ИБЕИ-БАН и приети от НС на 3.05.2011 г., съответно изменени и допълнени от НС на 20.03.2012 г.

Н. Велев към момента е главен асистент в отдел: "Растително и гъбно разнообразие и ресурси", секция "Флора и растителност", ИГ "Растителност и местообитания". Започва като биолог през 2002 г., има общ стаж 12 години, от които 10 в ИБ и ИБЕИ. Научните интереси и разработки на гл.ас. Н. Велев са в областта на фитоценологията, тревните съобщества, опазване на местообитанията.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертационния труд е особено актуална предвид липсата на предходни проучвания върху разред *Arrhenatheretalia elatioris* в централната част на Западна България. Следва да се подчертае и необходимостта от цялостен синтаксономичен синопсис на разред *Arrhenatheretalia elatioris* за Европа. Актуалността произтича и от приложената методика на Braun-Blanquet в България.

3. Познаване на проблема

Дисертационният труд обхваща 150 страници и 18 приложения. Цитираните литературни източници са 479, от които 360 на латиница. Посоченият значим обем литература по тематиката на дисертационния труд илюстрира много добро познаване на проблема и висока теоретична подготовка. Литературния обзор е прецизен и много добре структуриран и показва осведомеността на гл.ас. Велев и способностите му за оценка и анализ на съществуващата информация. Високата теоретична подготовка на главен асистент Велев се илюстрира и от преминалите 9 обучителни курса като „Ботаническа и микологична номенклатура“, „Моделиране разпространение на видове и местообитания за целите на картиране в мрежата Natura 2000“ и др. От приложената справка за подготовката и изпълнението на образователната и научна програма по докторантурата става ясно, че набраните кредити многократно надвишават изисквания минимум от 250 кредита.

4. Методика на изследването

Усвоени са редица методи, на база на които са направени 539 фитоценотични описания през 3 вегетационни сезона, определяне на рН на почвата, екологичните условия в местообитанията, както и са приложени софтуерни продукти за обработка на данните.

5. Значимост на получените резултати, интерпретациите и изводите. Оценка на приносите.

Получени са оригинални резултати с фитоценологичен и флористичен характер: посочени са 6 асоциации и 1 вариант за първи път в страната; установени са нови локалитети на разпространение на 1 асоциация; представени са нови хорологични данни за разпространението на 5 вида висши растения. Особен интерес представлява прилагането на индикаторните видове на Ellenberg за оценка на екологичните условия в мезофилни тревни съобщества от България. Дисертационният труд включва и сравнителен анализ на видовото разнообразие на тревните съобщества в проучвания район. Следва да се подчертае, че първи път е направен цялостен синтаксономичен синопсис на разред *Arrhenatheretalia elatioris* за Европа и е установено неговото синтаксономичното разнообразие.

Напълно приемам посочените в справката приноси.

6. Преценка на публикациите

Към дисертацията са представени 5 публикации, една от тях в списание с IF. Взето е участие с резултати от дисертационния труд в 6 научни форума, от които 4 международни. Установени са 13 цитирания, 8 от тях в списания с IF.

7. Критични бележки, препоръки, въпроси

Критичните бележки касаят заключението, което по същество включва важни изводи и при обединяване, те биха илюстрирали по-нагледно значимите приноси на дисертацията.

Би могло за в бъдеще да се проучи ефектът, който имат върху асоциациите фактори като промени в хидрологичния режим и употреба в проучвания район на торове и пестициди.

Въпросът ми е свързан с препоръката да се прилагат мерки за запазване на традиционния начин на земеползване, за се опазят низинните сенокосни ливади. Предвид това, че в страната се наблюдават двете крайни фази: преизпасване или изоставяне, има ли други мерки, които могат да се приложат за защита на тези местообитания?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертацията и материалите, представени от гл. ас. Николай Илчев Велев отговарят на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му.

След запознаването с представените дисертация и материали за придобиване на ОНС „доктор“, анализа на тяхната значимост и съдържащите с в тях научни и приложни приноси, както и на база личните ми впечатления намирам за напълно основателно да дам своята **положителна оценка и да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Николай Илчев Велев образователната и научната степен „доктор“ по научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“.**

10.06.2014 г.

Изготвил становището: .....
(доц. д-р Гана Гечева)

